

ספטמבר 2018

לכבוד

וועדת מכרזים,

משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים.

בקשה לספק יחיד למועצה הלאומית להתנדבות- לצורך פיתוח הרשת להתנדבות ישראלית-

שלום רב,

התנדבות בכל מדינה דמוקרטית הינה משאב לאומי חברתי חשוב שמהווה חלק גדול מחוסנה החברתי של חברה בשגרה ובחירום. לאור כמות נמוכה של מתנדבים ביחס לעולם המערבי שנובעת ממחסור בתשתיות התנדבות לאומית הובילו תחום ההתנדבות של משרד הרווחה, משרד רוה"מ וגיוינט ישראל מהלך כולל להקמת כלל תשתיות התנדבות הלאומיות של מדינת ישראל. לטובת תפעול ופיתוח התשתיות ועל מנת לא לחזור למצב זה בעוד מספר שנים (הקמה מחדש של תשתית) הוחלט בשנה אחרונה להקים את "הרשת להתנדבות ישראלית" פלטפורמה חדשנית, במסגרתה מגוון של ארגונים שותפים לוקחים אחריות במטרה להעלות את המודעות, איכות והיקף ההתנדבות והשתתפות החברתית בישראל.

על מנת למצוא גורם שהוביל את המהלך נבחנו חלופות שונות, לרבות הפעלת הרשת על-ידי משרד הרווחה. לבסוף הוחלט על-ידי השותפים שלא יהיה נכון לשים את פעולת ההתנדבות שהינה ביטוייה של אזרחות ראווה בתוך גורם ממשלתי אחד ויש לאתר חברה אזרחית (משמע עמותה) שהווה את ארגון הגג שהתפעל וישדרג את תשתיות התנדבות של מדינת ישראל בראיה בין מגורית.

נקבעו מספר עקרונות על מנת לבצע את פעולת הסינכרון בין המגזרים ולהוביל את תכלול תשתיות ההתנדבות וקידום ההתנדבות:

- הגוף חייב לעסוק בקידום ההתנדבות ומתנדבים בנושא מרכזי בפעילותו (לעומת לקדם מטרה באמצעות שימוש במתנדבים)
- הגוף לא יפעיל באופן ישיר מעל 30 מתנדבים, (זאת על מנת למנוע ניגוד אינטרסים בינו ובין הארגונים בשדה שמטרתם הרחבת התנדבות), מתנדבים במטה לטובת קידום הרשת להתנדבות ישראלית.
- הגוף חייב להיות בעל יכולות איגום משאבים משמעותיים או חל"צ וזאת על מנת להרחיב את השותפים כגורם מימוני. (ארגונים, עסקים, פילנתרופיה)
- הגוף אינו יכול לייצג מגזר אחד מול אחר בפעילויותיו הנוספות היות ומדובר בניגוד אינטרסים להוות גורם מסנכרן לפעולה משותפת בין כלל המגזרים (לדוגמא: גוף מייצג חברה אזרחית מול הממשלה בנושאים אחרים לא יכול להיות המוביל של שותפות בין שני המגזרים).

לאור הנתונים התחלתיים ולאור העובדה שהגיוינט אינו מעוניין להמשיך ולהיות מטמיע ומוביל המהלך ולאחר מיפוי נרחב של מערך ההתנדבות הישראלי נמצא רק גורם אחד המועצה הלאומית להתנדבות (או בשמה הקודם מרכז ההתנדבות)

המועצה הוקמה ב-1972 בחסות ובתקצוב משרד רו"מ שנמשך עד תחילת שנות ה-2000 וזאת כיישום להמלצת וועדת כץ (1971) ועדת ראש הממשלה לילדים ונוער במצוקה שקבעה שיש לעודד את התנדבות, לפי דבריה של גולדה מאיר ראש ממשלת ישראל בהקמת המרכז: "סגירת הפערים מחייבת תוספת כוח אדם מתנדב, מתנדבים מהווים תוספת מהותית ואיכותית...מרכז ההתנדבות יהווה חולית קישור ושירות בין משרדי הממשלה, הסוכנות היהודית והרשויות המקומיות מזה ובין מתנדבים מזה."

לאורך השנים המשיכה ממשלת ישראל לראות במועצה גוף המייצג של התנדבות בישראל:

- בשנת 1979 - בהחלטת ממשלה בדבר הקמת פורום לתיאום אופרטיבי, הטילה הממשלה על המרכז להתנדבות להוות גוף לתיאום אופרטיבי בין משרדי הממשלה והגופים הוולונטריים שעוסקים בהתנדבות. לאחר מכן, לאורך השנים הוכרזה המועצה כספק יחיד בשביל מדינת ישראל שוב ושוב לפעולות מקרו בנושא התנדבות כגון: כנסים, אותות והוקרה (אות קהילה מתנדבת של משרד הרווחה, אות הנשיא, מגן משרד הבריאות, מגן שר הקליטה).
- המועצה זוכה ליחס דומה מהשלטון המקומי, מהארגונים החברתיים ומארגונים בינלאומיים בנושאי התנדבות במדינת ישראל. ומהווה מערך תיאום בנושא התנדבות בעתות חירום, ואף התכנס תחתיה פורום חברה אזרחית לבצע תיאום מהלכים, בחרה האזרחית.

התוכנית המבוקשת:

משרד העבודה והרווחה כמשרד מתכלל של מספר משרדי ממשלה מבקש להקים את הרשת להתנדבות ישראלית וזאת במטרה להמשיך להגדיל, לפתח ולשפר את ההתנדבות בישראל בשגרה ובחירום. תפקידה של המועצה יהיה למצב ולפתח שותפות בין מגזרית תחת מותג מאגד ("הרשת להתנדבות ישראלית") ולתכלל את פעולת התשתיות שהוקמו בשנים האחרונות בישראל, לדאוג לפיתוחם ולתפעולם אם על ידה או על ידי גורם שלישי בעל ידע מקצועי בנושא. תחת פעולתה יפעלו ויפתחו כלל התשתיות שהוקמו במיזם לרבות: מדידה, מחקר, אקדמיזציה, הכשרה, טכנולוגיה (אתר ותוכנה), חממות למיזמים התנדבותיים, העלאת מודעות ועידוד התנדבות בכלל המגזרים ועוד בהתאם לחלוקת התקציב שבמסמך המצורף ולהחלטת וועדת ההיגוי המלווה.

אבני דרך:

- ינואר עד יוני 2019 – מיצוב השותפות והבניית התהליכים לניהול ותפעול תשתיות התנדבות.
- יוני עד דצמבר 2019 – גיוס שותפים חדשים לרשת ממגזר הפילנטרופי, העסקי והממשלתי וסגירת הסכמים בין השותפים. כמו כן, הטמעת התשתיות בשטח.
- ינואר עד יוני 2020 – אשורר תכנית אסטרטגית ארוכת טווח להפעלת הרשת על-ידי וועדת היגוי וקידום פעולה להסדרתו כגורם פעולה ארוך טווח שנותן שירותים לכל המגזרים לרבות הממשלה.
- יוני עד דצמבר 2020 – בחירת צורך לאומי למענה על בסיס התנדבותי לשנת 2021, מיפוי הצרכים השונים של משרדי הממשלה השותפים ברשת ותכנון הרחבת הפעילות על-ידי קביעת מנגנון לקניית שירותים נוספים של הממשלה בנושאי קידום התנדבות.

מטרות הרשת להתנדבות ישראלית

- העלאת שיעורי ההתנדבות בישראל ושיפור באיכות פעולתם.
- חיזוק יכולתם של השירותים האזרחיים-חברתיים בישראל והחברה האזרחית להפעיל מתנדבים במקצועיות ובאפקטיביות ולתמוך, לשמר ולהרחיב את המשאב ההתנדבותי הצומח.
- שיפור בכלל המדדים שנמצאו כמושפעים מצמיחת ההתנדבות: הפחתת אלימות, הפגת בדידות, חוסן וסולידריות חברתית, צמצום פערים בין קבוצות באוכלוסייה, השתלבות מתנדבים בתעסוקה ועוד...
- הנגשת ההתנדבות ואפשרויות ההתנדבות לאזרחים.

יעדים כמותיים (לאחר 5 שנות פעילות):

- שיעור ההתנדבות בחברה הישראלית יעלה ל-35% (כיום 20%).
- עליה של 20% בשיעור ההתנדבות של קבוצות אוכלוסייה שאינן מתנדבות (או מתנדבות פחות).
- 10 תכניות התנדבות המספקות מענה לצרכים חברתיים לאומיים.
- תקינה למקצוע ניהול ההתנדבות: עליה של 30% במספר מנהלי ההתנדבות בשכר בארגונים.
- שיפור של 30% במדדי האימפקט (השפעה) של ההתנדבות.

יעדים איכותיים:

- לוודא כי ההתנדבות נשארת על סדר היום הציבורי ולייצר שיח של אחריות משותפת של כלל המגזרים וכלל הארגונים על ההתנדבות.
- לעודד שותפויות רב מגזריות, המשלבות כוחות לפעולה קולקטיבית אפקטיבית לקידום התנדבות.
- הגדלת החברה האזרחית ושיפור יכולתה וקימותיה בנושא הפעלת התנדבות.
- הבניית מערך מדידה רציף של פעילות הרשת והשווי הכלכלי חברתי שיוצרת ההתנדבות.

לוח זמנים: החוזה בין משרד העבודה והרווחה והשירותים החברתיים ייחתם עד 31 לדצמבר 2020

עלות : 3,500,000 ₪ לשנה עם אופציה לשנה נספת.

קהל היעד: כל מערך ההתנדבות הישראלי לרבות: ארגונים משלושת המגזרים, אנשי המקצוע, המתנדבים והמוטבים עצמם.

מקום פעילות: שילוב הכוחות בין הרשת להתנדבות ישראלית שתהווה גוף פיתוח, בכל הנוגע להתנדבות של האזרחים, ליחידות ההתנדבות של הרשויות המקומיות, המהוות את אבן היסוד של הפעולה ההתנדבותית המקומית ומלוות את מערך ההתנדבות ברשויות. אלה יחברו יחד ליצירת מערך המותאם למציאות המשתנה אשר ידע לפתח מצד אחד ולהגיש מהצד השני את התשתיות ברחבי ישראל.

מחקר מלווה יבוצע במשך כל זמן פעילות הרשת באמצעות המכון לחקר החברה האזרחית והפילנתרופיה, בית הספר לעבודה סוציאלית, באוניברסיטה העברית.

אודה לאישורכם,
יהונתן שוורצמן, מנהל
תחום ההתנדבות, אגף משאבי קהילה
המנהל לשירותים חברתיים ואישים
משרד עבודה, הרווחה והשירותים החברתיים
050-6222773

י. שוורצמן